

საქართველოს მოსახლეობის ჰიფსომეტრიული განაწილების დინამიკა

XX საუკუნეში

იოსებ ქინქლაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საინჟინრო
ფაკულტეტზე გეოგრაფიულ საინფორმაციო სისტემების ტექნოლოგიებში
გეოგრაფიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები

(მიმართულება - გეოგრაფია და GIS ტექნოლოგიები)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ზურაბ ჯანელიძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2014

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომელიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ოსებ ქინქლაძე

13.06.2014

აბსტრაქტი

საქართველოს ტერიტორია ღრმა დანაწევრებითა და რთული ჰიფსომეტრიული განვითარებით ხასიათდება. აქედან გამომდინარე საქართველოში მოსახლეობის ტერიტორიულ განაწილებაზე მოქმედ სხვადასხვა ფაქტორებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია დასახლებული პუნქტის ჰიფსომეტრიული ადგილმდებარეობა. აგრეთვე მოსახლეობის ტერიტორიულ განლაგებაზე დიდ გავლენას ახდენს კლიმატური პირობები, ადგილობრივი რელიეფისა და ნიადაგის საფარის ვარგისიანობა, წყლის რესურსების რაოდენობა, მცენარეთა საფარის მრავალფეროვნება და სხვ. ჩვენი ნაშრომი შეეხება XX საუკუნეში მოსახლეობის განაწილების დინამიკას ზღვის დონიდან სხვადასხვა სასიმალო ზონების შესაბამისად.

ნაშრომში გამოყენებულია ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირში 1926, 1989 წელს და დამოუკიდებელ საქართველოში 2002 წელს ჩატარებული საყოველთაო აღწერების სტატისტიკური მონაცემები დასახლებული პუნქტების მიხედვით. მონაცემები გადამუშავდა გეოსაინფორმაციო სისტემების გამოყენებით, მოხდა 1926 და 1989 წლის სტატისტიკური მონაცემების გის-ში ინტეგრაცია და დაკავშირება 2002 წლის მონაცემებთან, რის შედეგადაც შეიქმნა ერთიანი ელექტორნული მონაცემთა ბაზა. მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, საშუალება მოგვეცა განგვესაზღვრა მოსახლეობის განსხვავების რაოდენობრივი მაჩვენებლების დინამიკა სხვადასხვა სიმაღლითი ზონების მიხედვით.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ჰიფსომეტრია, ჰიფსომეტრიული დემოგრაფია, გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემები, დისტანციური ზონდირება, ასტერი, სივრცითი ანალიზი, გეომონაცემთა ბაზა.

Abstract

The territory of Georgia is represented with the deep partition and complex hypsometry. Due to the various factors of the territorial distribution of settlements, hypsometrical location of populated points is the most important issue. Climate conditions, validity of local relief and soil cover, amount of water resources, variety of plant cover etc. is challenging a big influence on inhabitants. Our thesis is about the dynamics of population distribution according different elevation zones, in 20'th century.

In our theme, we have used statistical data, according populated points, derived from population censuses carried out during the Soviet Union in 1926, 1989 and in independent Georgia in 2002. Data treatment has been made using Geo-Informational Systems. Data of 1926 and 1989 was integrated in GIS and connected to data of 2002 year, as the result, unified digital data has been created. Based of the data analyse, we managed to define dynamic of population distribution index according different elevation zones.

Key Words: Hypsometry, Hypsometric Demography, Geographic information system, GIS, remote sensing, RS, ASTER, spatial analyze, Geodatabase.

მადლობა

მარია ავქოფაშვილს

ირაკლი მეგრელიძეს

ლაშა სუხიშვილს

ზურა ქევანიშვილს

ნათელა ქველაძეს

ვიტალი მაჭავარიანს

გიორგი ზედგინიძეს